

Middelhavsområdet. Dagens kommunike fra det allierte hovedkvarter i Nordafrika melder at allierte luftstyrker stasjonert i Tunisia og på Malta igår ødela 29 fiendtlige fly. Dermed er i alt 112 fiendtlige fly ødelagt over Middelhavet de to siste dager. 70 av dem var transportfly. Under en og samme luftkamp søndag ble det drept til sammen omtrent 1500 tyske militære. Allierte bombefly har angrepet mål på Sardinia og Palermo, Catania og Ragusa på Sicilia. Under patroljetokter over Sydditalia ble jernbanetog og skip angrepet. I byen Tunis er havnen og skip angrepet. Ved La Marsa brøt det ut store brander. BBC's militære medarbeider skriver at det tyske overkommando nå er stilt overfor en vanskelig avgjørelse. Søndag ble 58 tyske maskiner skutt ned i en og samme kamp. Maskinene var på vei nordover, og 1500 tyske soldater mistet livet. Spørsmålet er hva den tyske overkommando nå vil gjøre, om den vil forsøke å trekke sine tropper tilbake fra Tunis, eller om den vil la dem bli igjen for å falle eller å bli tatt til fange. Ett har i hvert fall vist seg sikkert: luften som retrettvei har vist seg å være en dødsfelle. - Om kampene tillands i Tunisia melder dagens kommunike om patroljevirkosomhet i hele går på alle deler av fronten. På midtfronten ble et fiendtlig angrep mot de franske stillinger søndag med letthet slått tilbake. Franske styrker i Pont du Fahs-området har hatt en del lokal framgang og har tatt noen fanger. Dagens kommunike melder videre at Kerkennayene utenfor Sfax er inntatt av britiske tropper. Øyene var forlatt av de italienske garnisonene. - I forbindelse med det kraftige angrep mot Palermo søndag av allierte flyvende festninger skriver en militær målsmann at når Palermo blir så ofte og så kraftig bombet er grunnen den at Palermo er en av aksens viktigste havner for forbindelsen til Nordafrika. Han understreker videre de alliertes små flytap mot de allierte havnebyer, og sammenligner dem med de store flytap fienden hadde over Malta. - General Giraud har publisert et memorandum rettet til den franske nasjonalkomite i London. Det inneholder 4 punkter. I det første punkt heter det at en lovlig regjering i Frankrike bare kan opprettes overensstemmende med den franske lovgivning før krigen. 2) Under krigen må den franske suverenitet utøves av de franske militærguvernører og de stedlige kommandanter. 3) Det bør dannes en provisorisk regjering bestående av valgte representanter fra alle departementer, og 4) De franske militære øverstkommanderende er ansvarlig for gjenoppbyggingen i de frie områder så lenge krigen varer. - Algers landting, som ikke har vært samlet siden 7 mai 1940 trådte for første gang sammen igjen i går. - General Maitland Wilson har nå avsluttet sitt 4 dagers besøk i Ankara. Han har drøftet forskjellige problemer av interesse for de to land med de tyrkiske stabssjefer, og opplyste etter møtet at det ble oppnådd enighet i de spørsmål som ble diskutert. Wilson opplyste at hans besøk i Tyrkia er et etterspill til Casablancakonferansen og Churchills besøk i Adana, og at samtalene bl. a. dreide seg om de alliertes leveranser av materiell til Tyrkia. - President Roosevelt opplyser at låne- og leieloven også er utvidet til å gjelde Suid-Arabia.

Vesteuropa. Den britiske regjering har sendt ut en advarsel til fiskerbåter i fiendtlig farvann om ikke å gå utenfor kystfarvannet i de området som nå betegnes som viktige militære områder. En lignende advarsel som den britiske regjering sendte ut i fjor ble begrunnet med at fiskerbåter blir brukt til militære formål av tyskerne. De fartøyer som går utenfor kystfarvannet vil derfor bli betraktet som marinefartøyer og behandlet deretter. Britiske fly fortsatte inatt offensiven mot Vesteuropa, og angrep fiendtlige transportmål fra Bretagne over Nordfrankrike og Holland til Nordvesttyskland. Mosquito jagerfly angrep jernbanemål i Belgia. Whirlwind fly fra jagerkommandoen angrep dessuten skip i kanalen. I følge meldinger fra Bratislava hadde det store britiske flyangrep mot Skodaverkene i Plzen i Tsjekkoslovakia nylig meget alvorlige virkninger. Goerings avis Essener National Zeitung skriver: Hva befolkningen i de bombeherjede strøk i Tyskland kan tåle har sine grenser. Denne grense er nådd for Ruhrs befolkning. Avisen forlanger at fagarbeidere fra andre kanter av Tyskland skal bli sendt til Ruhr for å utbedre de skader som er voldt ved de britiske flyangrep. - Den britiske minister for flyproduksjon sir Stafford Cripps opplyste i dag at den samlede britiske flyproduksjon i dag er 55 % større enn for ett år siden. Flyproduksjon er nå den viktigste industrien i Storbritannia. - Nye kanadiske tropper er nylig ankommet til Storbritannia. - En byste av prins Harald, utført i hvit marmor av billedhuggeren Emil Lie ble overrakt kong Haakon i siste statsråd, Russland. I Kaukasus er 7000 tyskere og rumunere drept siden lørdag i slaget om Kuban som stadig raser like voldsomt. Begynnelsen av slaget om dette viktige brohode er begynt godt for russerne. Tyskerne forsøker nå å sende forsterkninger til Kuban. - Ved øvre Donets er tyske angrep slått tilbake av russerne. Ved Isjum gjorde russiske tropper i går virkningsfulle angrep mot de tyske linjer.

Hitlers fødselsdag. Hitler fyller i dag 54 år, men i følge meldinger fra Berlin vil det ikke bli noen parader eller spesielle tilstelninger i Tyskland i anledning dagen.

FRANSK MOTSTAND MOT ARBEIDSMOBILISERINGEN.

Det gjøres i Frankrike. De franskmenn som en tid satte sin lit til Pétains "sam-arbeids"-politikk - og de var sansynligvis aldri mange - har definitivt gjennomskuet dens holdningsløshet og har gått over til den patriotiske motstandsfronten. Hatet til okkupasjonsmakten ulmer overalt. Sabotasje og attentater blir stadig hyppigere, særlig i Paris, og i Savoie er det brutt ut en regulær reisning.

Det er ganske tydelig at denne forandring i stemningen i Frankrike står i et visst forhold til krigshendelsene. Etter den franske armeens nederlag lot mange franskmenn seg overbevise av Pétain og andre defaitister til å tro at Storbritannia snart skulle stryke flagg og at Tyskland om kort tid skulle stå som seierherre. De mente da at Frankrike ikke hadde annet å gjøre enn å underkaste seg seierherren. Men britternes heldige motstand mot den tyske luftoffensiven, russeenes uventet seige motstand, britternes overgang til offensiv i luften og deres seire i Egypt og Libia og nå sist i Tunis - alle disse hendelser påvirket den franske folkeopinionen overordentlig. Det franske folk har nå begynt å forstå at Pétain og Laval ikke er de skarptseende menn som de utga seg for da de påtok seg ansvaret for den vanrerende våpnedleggelsen i 1940. Det franske folk imøteser nå en angelsaksisk invasjon på sitt territorium.

Tyskerne krever først og fremst av Laval at han skal skaffe dem arbeidere og de har jo benyttet krigsfanger til arbeid i rustningsindustrien. Tidligere forsikredes fra tysk hold at franske krigsfanger skulle frigis i et visst forhold - én krigsfange for tre arbeidere som meldte seg til arbeid i Tyskland, men etter Vichy-sonens beslutelse er det ikke spørsmål om annet enn en ren eksport av fransk arbeidskraft til tyske rustningsfabrikker. Tyskerne har krevet en kontingent på 250.000 mann.

Men det synes å være vanskelig for Laval å effektivere denne ordre. De unge menn unnlater helt enkelt å melde seg, og når Gestapo kommer for å hente dem i deres boliger er de rømt. Regulære tyske tropper likesom også Lavals spesielle politistyrker deltar i den menne skøfakt som nå pågår i de sydøstre deler av Frankrike som Lavals dekret først og fremst synes å gjelde. I Lyon og andre større byer foretar fransk og tysk politi lynraider mot visse kvartaler, hvorved gatene avsperres og husene gjennomskues.

Mange franskmenn har dradd til skogs for å unngå tvangsutskrivningen, og blant Savoies fjell har noen tusen sådanne flyktninger ydet vepnet motstand mot sine forfølgere. Det er nordre Savoie - departementet Haute Savoie og særskilt dets østre del - som er sentret for denne motstand. Tyskerne har med understøttelse av Lavals politi søkt å slå ned revolten, men skal man dømme etter de sparsomme oppgaver som foreligger om kampens gang, så har dette ennå ikke lyktes.

MANCHESTER GUARDIAN skriver i en ledende artikkel at massedeportasjonene fra de tysk-okkuperte land er en av de frykteligste ting i denne krigen. Det begynte med jøder og polakker, men er nå blitt utvidet til alle de hærtatte land. Deportasjonene fra Belgia har beveget kong Leopold til en energisk protest, og det samme gjør de katolske biskoper. Men tyskerne vil ikke høre på slikt. Og de har to beveggrunner: å skaffe flere slaver til arbeid i Tyskland slik at tyskerne blir frigjort til tjeneste ved fronten, og samtidig å bortføre våpenføre menn som kunne bli farlige for dem når de allierte går til invasjon.

OGSÅ I NORGE er tyskerne gått til mobilisering av arbeidskraft. Mer enn 4000 nordmenn er fra Oslo utskrevet til den "nasjonale" arbeidsinnsats. En lang rekke av dem er sendt ut av landet, til Danmark, Holland, Belgia og Finland. I neste omgang blir de sansynligvis sendt til Tyskland for å arbeide i rustningsindustrien eller til Ukraina for å arbeide bak fronten. I dag vandrer russere i lange geledder i vår egen by under oppsyn av tyske slavedrivere. Om noen uker går våre egne landsmenn den samme tragiske gang i fremmed land.

Ingen må være så godtroende at han møter fram til registreringskontorene og lar seg sende avgårde i den lettsindige tro at han kan sabotere når han kommer fram. Han vil snart oppdage at vaktholdet er så strengt og blandingen av nasjonaliteter så fullkommen at all sabotasje er utelukket.

Enhver må gjøre det klart for seg hva det er han går til. Det er arbeide direkte for fienden, enten det gjelder gruber i Tyskland, rustningsfabrikker i Belgia eller befestningsanlegg og filotfabrikker i Norge. Det er arbeide som strider mot Haag-konvensjonen og all internasjonal rett og burde stride mot ethvert menneskes samvittighet. Husk at vi fremdeles er i krig, og at i en krig må vi alle ta vår del av risikoen og ansvaret. Den som lar seg bruke i arbeide for fienden forlenger krigen, skader de alliertes sak og gir våre kjempende landsmenn et dolkestøt i ryggen.

Ifjor gjaldt det lærere og prester. De sto sammen og tok risikoen. I dag gjelder det deg og meg. La oss ikke stå tilbake for lærer- og prestestanden når det gjelder kampen for idealene!